

خبر

پس از ۲ ماه رازینی صورت گرفت توافق اولیه عبدالله و اشرف

● سخنگوی عبدالله عبدالله، مدیر سابق اجرایی دولت افغانستان، اعلام کرد دو طرف درباره کلیات دولت آینده به توافق رسیده‌اند، اما بحث درباره جزئیات آن هنوز ادامه داشته و هر ساعت احتمال پیشرفت وجود دارد. امید می‌شم به خبرگزاری ایرنا گفت امیدوداری وجود دارد که تا آخر هفته برخی موارد باقی‌مانده هم نهایی شده و به وضعیت کنونی پایان داده شود.

برخی رسانه‌ها نوشته بودند توافق بین عبدالله و اشرف غنی، رئیس‌جمهوری افغانستان، نهایی شده و دیگر تصمیمات دولت را وتو نخواهد کرد. دوشنبه نیز افراد وابسته به اشرف غنی تقسیم قدرت ۵۰-۵۰ را بین دو تیم تکذیب کرده و گفته بودند موضوع تقسیم قدرت مطرح نیست و عبدالله به‌عنوان رئیس شورای عالی مصالحه انتخاب خواهد شد.

هم اشرف غنی و هم عبدالله عبدالله پس از انتخابات ریاست‌جمهوری مورد مناقشه سپتامبر گذشته میلادی، خود را رئیس‌جمهوری افغانستان می‌دانستند. اشرف غنی مجبور شد با عبدالله که اکنون مسئول نیمی از پست‌ها در کابینه وزرا خواهد بود، موافقت کند. همچنین یک منبع مطلع در کاخ ریاست‌جمهوری افغانستان گفت دو طرف قرار است در روزهای آتی توافق اشتراک قدرت را امضا کنند.

بحران سیاسی در افغانستان پس از آن به وجود آمد که کمیسیون انتخابات، اشرف غنی را برنده اعلام کرد و تیم عبدالله این نتیجه را نپذیرفت و خود را رئیس‌جمهوری افغانستان خواند. این بحران پس از اجرای مراسم تحلیف دوگانه و هم‌زمان تشدید شد و افغانستان را وارد مرحله جدیدی از بحران سیاسی کرد که تاکنون ادامه دارد. **پسر ملا عمر، فرمانده کمیسیون نظامی طالبان** از سوی دیگر، روزنامه دبی‌تلگراف در گزارشی نوشت ملامحمد یعقوب، فرزند بنیان‌گذار سابق طالبان، به ریاست کمیسیون نظامی طالبان منصوب شد. انتصاب او در حالی صورت گرفته که شبه‌نظامیان طالبان به طرز درخو توجهی حملات خود را افزایش داده‌اند. انتصاب پسر ملاعمر، بنیان‌گذار پیشین طالبان، به این سمت، سردار ابراهیم، رهبر نظامی سابق طالبان را در آستانه آغاز مذاکرات این گروه با دولت افغانستان مهار می‌کند. مایعقوب پست قبلی خود به‌عنوان معاون رهبر این گروه را حفظ خواهد کرد، اما اکنون نظارت بر عملیات نظامی را نیز بر عهده خواهد داشت. دو مقام ارشد طالبان به روزنامه دبی‌تلگراف گفته‌اند این تصمیم به دلیل بافشاری گروه‌های مختلف زیرشاخه طالبان و ارتش پاکستان گرفته شده است که هنوز بر این گروه شبه‌نظامی نفوذ دارند. به گفته منابع آگاه، ابراهیم فردی بسیار متخاصم در برابر پاکستان قلمداد می‌شد. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان، این انتصاب را تأیید کرده، اما دبیلی برای آن ذکر نکرده است.

افزایش بی‌سابقه مالیات‌ها درعربستان

● فشارهای مالی ناشی از شیوع ویروس جدید کرونا بر دوش اقتصاد کشورهای صادرکننده نفت حوزه خلیج‌فارس و ازجمله عربستان سعودی سنگینی می‌کند. به گزارش دویچه‌وله، بهای نفت خام از ماه مارس به این سو، به‌شدت سقوط کرده و افزون بر آن، درآمدهای ارزی ناشی از سفر حجاج به عربستان نیز در سال جاری کاهشی جدی یافته است.

خبرگزاری آسوشیندپرس با انتشار گزارشی از دویی، به تحولات اقتصادی عربستان و سیاست‌های مالی و پولی دولت این کشور برای مقابله با پیامدهای اقتصادی ناشی از شیوع ویروس جدید کرونا پرداخته است. در این گزارش آمده که با وجود تلاش‌های اخیر دولت عربستان برای کاهش نقش نفت در تأمین درآمدهای دولتی، اقتصاد این کشور همچنان وابسته به درآمدهای ارزی ناشی از صادرات نفت خام است. کاهش بهای نفت خام بر اثر کاهش میزان تقاضا برای این فراورده در بازارهای جهانی، باعث کاهش شدید درآمدهای ارزی دولت شده است. افزون بر آن، درآمدهای ناشی از سفر حجاج به عربستان نیز دولت این کشور را برای تأمین هزینه‌های خود با دشواری‌های بسیاری روبه‌رو کرده و همین موضوع باعث کسری بودجه این کشور شده است.

محمد جدمان، وزیر دارایی عربستان، درباره وضعیت اقتصادی حاکم بر این کشور گفت: «ما با بحرانی روبه‌رو هستیم که در جهان در تاریخ معاصر بی‌سابقه بوده است؛ بحرانی که مشخصه آن روشن‌نبودن همه چیز است». بر اساس آمار منتشرشده، درآمدهای دولت عربستان در سه‌ماهه نخست سال ۲۰۲۰ در حدود ۲۲ درصد نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته کاهش یافته است. ریاض با کسری بودجه‌ای معادل ۹ میلیارد دلار برای این سه ماه روبه‌رو بوده؛ این در حالی است که درآمدهای ارزی دولت از طریق صادرات نفت خام در قیاس با سه‌ماهه سال گذشته میلادی، کاهشی معادل ۲۴ درصد داشته است.

تردیدی نیست که هر کشوری زودتر بتواند به واکنسی کارساز دست پیدا کند جایگاه حاکم جهان را به دست می‌آورد.

بیش از پنج ماه از شیوع ویروس کرونا می‌گذرد و تاکنون بیش از چهار میلیون نفر مبتلا و نزدیک به ۳۰۰ هزار نفر قربانی ابتلا به این ویروس شده‌اند. در این میان رقابت برای ساخت واکسن هم به سرعت بی‌سابقه‌ای ادامه دارد و به گفته سازمان بهداشت جهانی تاکنون هفت یا هشت پروژه جداگانه برای ساخت واکسن از سوی کشورهای مختلف در حال اجراست. مانند هر حوزه دیگری، در پروژه ساخت واکسن هم ایالات متحده و چین دو قدرت اول اقتصادی جهان با هم رقابت می‌کنند. تنش میان واشنگتن و پکن در ماه‌ها و هفته‌های گذشته بر سر شیوع ویروس کرونا شدت یافته است. ایالات متحده همراه با استناد به شواهد و مدارک می‌گوید چین در هفته‌های ابتدایی شیوع ویروس کرونا مانع از اعلام هشدار شد و با پنهان‌کاری باعث شیوع گسترده کرونا در جهان شد. از سوی دیگر چین به همراه روسیه ادعا می‌کند که این ویروس را آمریکا ساخته و در چین منتشر کرده است. در چنین شرایطی و در حالی که تنش میان پکن و واشگتن در روزهای اخیر به اوج رسیده است، موفقیت هر کدام از طرفین در دستیابی به واکسن، کلید پایان دادن به این بیماری همه‌گیر خواهد بود و موفقیت ژئوپلیتیک بزرگی نصیب اولین سازنده می‌کند. در حال حاضر نگرانی فزاینده‌ای میان مقام‌های عالی‌رتبه امنیت ملی آمریکا و متخصصان بهداشت جهانی درباره موفقیت چین در ساخت اولین واکسن مقابله با کرونا وجود دارد. این امر می‌تواند نقطه ضعفی بزرگ برای آمریکا در تنش‌های تاریخی واشگتن و پکن باشد.

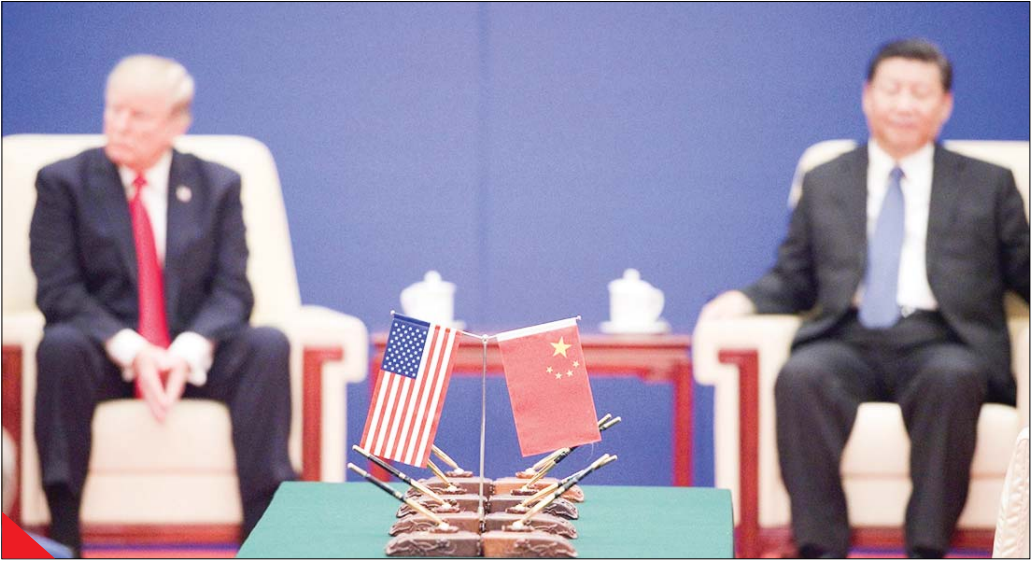
لارنس گاستین، مدیر مؤسسه حقوق بهداشت ملی و جهانی وابسته به دانشگاه جورج تاون به ییزینس اینسایدر، می‌گوید: «چین در قابلیت‌های تحقیقاتی خود برای ساخت واکسن برای درمان ویروس کرونا به پیشرفت زیادی دست یافته است. قطعاً این امکان وجود دارد که چین برای نشان‌دادن توانایی‌های خود در اثربخشی و ایمنی بهداشت خود پیش‌قدم شود. اما مشکل اینجا ایجاد می‌شود که چین تصمیم بگیرد این تکنولوژی را به طور عادلانه با دیگر کشورها به اشتراک نگذارد». یکی از مقام‌های امنیت ملی آمریکا به شرط فاش‌نشدن نامش، به پولیتیکو گفت: «پکن در حال حاضر تازه در ابتدای راه برای تحقیق و توسعه درباره ساخت واکسن قرار دارد. اما تردیدی نیست که هر کشوری زودتر بتواند به واکنسی کارساز دست پیدا کند جایگاه حاکم جهان را به دست می‌آورد». دکتر اسکات کولوب، کمیسر سابق سازمان غذا و داروی آمریکا، اخیراً در مقاله‌ای در وال‌استریت ژورنال، وضعیت چین در تحقیقات مربوط به ساخت واکسن را بهتر دانست و نوشت: «چین در هفته‌های گذشته پیشرفتی سریع در روند تحقیقات خود برای ساخت واکسن کرونا داشته و ایالات متحده از این نظر کدستر دوم است. تردیدی نیست که هر کشوری زودتر به واکسن کرونا دست پیدا کند و بتواند حداقل ۱۰۰ میلیون دوز از آن واکسن را تولید کند راحت‌تر از دیگر کشورها می‌تواند اقتصاد خود را از رکود و بحران ناشی از شیوع کرونا نجات دهد.

نحوه مدیریت بحران شیوع ویروس کرونا از سوی حکومت چین و پنهان‌کاری‌ها درباره جزئیات شیوع این ویروس، با واکنش‌های منفی در

جهان

نگرانی آمریکا از تحقیقات گسترده چین برای درمان کرونا

نبرد تازه بر سر واکسن

عکس AFP

جهان روبه‌رو شده است و موفقیت پکن در ساخت واکسن می‌تواند برگ برنده حکومت چین باشد و رابطه پرتنش این کشور با جامعه جهانی را کمی بهبود ببخشد. کلی لئی، محقق بهداشت جهانی در دانشگاه سایمون فریزر در بریتیش کلمبیا، می‌گوید: «حکومت چین منابع عظیمی برای تحقیقات درباره ساخت واکسن کرونا اختصاص داده و در این مسیر حتی دانشمندان و نهادهای نظامی خود را هم به کار گرفته است. تحقیقات و منابع دیگر کشورها مانند چین تا این حد گسترده نیست. بنابراین احتمال می‌رود پکن اولین کشوری باشد که بتواند واکسنی کارآمد به جهان عرضه کند». پکن در کنار تحقیقات گسترده برای ساخت واکسن، سرعت اطلاعات را هم در دستور کار خود قرار داده است. چین در سال‌های اخیر بارها متهم شده که با سرقت تکنولوژی و اطلاعات کمپانی‌های آمریکایی، ضررهای قابل توجهی به این شرکت‌ها و تجارت آنها وارد می‌کند. این اتهام درباره ساخت واکسن کرونا هم تکرار شده و رسانه‌ها گزارش‌های متعددی درباره تلاش‌های هکرها، چینی برای نفوذ به سیستم‌های شرکت‌های دارویی در آمریکا و سرعت اطلاعات و تحقیقات آنها مربوط به واکسن کرونا منتشر کرده‌اند.

در همین حال دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا هم حملات خود علیه چین را شدت بخشیده تا ناگامی‌ها و سوء مدیریت خود را در مواجهه با شیوع ویروس کرونا توجیه کند. ترامپ اخیراً به پروژه دولت خود برای ساخت ویروس کرونا اختیارات کامل و بدون محدودیت داده و ساخت ویروس را مهم‌ترین اولویت خود عنوان کرده است. با وجود این، به نظر می‌رسد ایالات متحده تمایل چندانی ندارد در این پروژه با دیگر کشورها همکاری کند و می‌خواهد این موفقیت تنها به نام خودش ثبت شود. بر همین اساس بود که ترامپ حاضر نشد در کنفرانس مجازی اخیر که در آن رهبران جهان میلیاردها دلار به تحقیقات بین‌المللی برای ساخت واکسن اختصاص دادند، شرکت کند.

آیا کرونا جهان را می‌بلعد

آینده، پس از این همه‌گیری نه تنها با یکدیگر همکاری نخواهند کرد، بلکه با تشدید رقابت میان آنها از آن و بعد دیگر جنگ ویروسی به جنگ تجاری اضافه می‌شود؛ «حتی اگر نظم نوین جهانی شکل نگیرد، می‌توان فهمید که آشفتنگی ناشی از رقابت قدرت‌های بزرگ شدت خواهد گرفت».

وضعیت فعلی ادامه می‌یابد

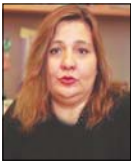
برهان‌الدین دوترا، رئیس بنیاد تحقیقاتی سیاسی، اقتصاد و اجتماعی ترکیه، بر این باور است سناریویی که از جایگزینی آمریکا با چین پس از دوران کرونا می‌گوید، واقع‌بینانه نیست. دوران با بیان اینکه چین ظرفیت لازم برای استقرار و نظم در اقتصاد سیاسی و هنجارهای بین‌المللی را ندارد، توضیح داده است: «حقیقت آن است که اتحادیه اروپایی که از فقدان سیاست و رهبری رنج می‌برد، نمی‌تواند از وابستگی به آمریکا برای حفظ جهان لیبرال خود بگریزد». او در ادامه توانایی روسیه را نیز برای ایجاد نظامی نوین به عنوان یک ابرقدرت زیر سؤال می‌برد و درباره تأثیرات ژئوپلیتیک همه‌گیری کرونا می‌گوید: «اینکه بگویم تأثیر ژئوپلیتیک کووید۱۹، همان‌طور که ریچارد هاس گفته نه بازسازی تاریخ بلکه شتاب است». دوران با اشاره به نظریه هاس، سیاست‌مدار آمریکایی توضیح می‌دهد موضوعی که بعد از کرونا باید در انتظار آن باشیم همکاری‌های مشابه دوران پس از جنگ جهانی دوم نیست، بلکه بی‌ثباتی پس از جنگ جهانی اول است. او ادامه می‌دهد: «این بدان معنی است که رهبری آمریکا در سطح جهانی روند کم‌رنگ‌ترشدنش را ادامه می‌دهد، همکاری جهانی تضعیف می‌شود، بسیاری از کشورها به ورطه شکست می‌افتند و رقابت میان قدرت‌های بزرگ تشدید می‌شود». به اعتقاد او، چین و آمریکا به عنوان دو قدرت مهم در شکل‌دهی سیستم جهانی

عدم تغییر پوپولیسم

مصطفی آیدین، استاد دانشگاه «کدیر هاس»، دراین‌باره معتقد است گرایش‌های بین‌المللی از جمله پوپولیسم، بیگانه‌هراسی و رویکردهای ناسیونالیستی که در سال‌های اخیر هواداران بیشتری یافته‌اند تحت تأثیر همه‌گیری کرونا قرار نمی‌گیرند، بلکه «در مقابل رشد بحران طولانی‌تر شود و مشکلات اقتصادی افزایش یابند، ممکن است روی کارآمدن آنها و قدرت‌گرفتن‌شان در برخی کشورها مطرح شود». آیدن درباره سرعت رقابت چین و آمریکا با اشاره به احتمال تشدید آن توضیح می‌دهد: «این واقعیت که زنجیره تولید جهانی به‌ویژه تولید کالاهای واسطه‌ای، آن‌طور که در دوره کرونا مشخص شد به چین بسیار وابسته است، قطعاً واکنش غرب برای تعریف یک جایگزین را به دنبال خواهد داشت». این استاد دانشگاه درباره پیش‌بینی خود درباره آینده اتحادیه اروپا نیز می‌گوید: «آینده اتحادیه اروپا پس از این بحران به برنامه‌های اقتصادی بستگی دارد که این نهاد برای به‌حداقل‌رساندن آسیب‌های اقتصادی اتخاذ می‌کند. اگر این برنامه‌ها موفقیت‌آمیز باشند، به تکامل اتحادیه اروپا منجر خواهد شد و در غیر این صورت به ضعیف‌ترشدن آن دامن خواهد زد».

ابعاد مدل جدیدی از حکمرانی

علم مفکرتر باج، عضو هیئت مدیره دانشگاه سابانچی، درحالی که پیش‌بینی اثرات همه‌گیری کرونا را بسیار دشوار می‌داند، تأکید می‌کند نظم جهانی پس از شیوع کووید۱۹ به پیش از مارس ۲۰۲۰ بسیار متفاوت خواهد بود. باج پیش‌بینی می‌کند «ملت-دولت‌ها پس از این بحران قوی‌تر خواهند شد» و این ملت-دولت‌ها برای محافظت از شهروندان‌شان باید قید بسیاری از جنبه‌های جهانی‌شدن را بزنند. او درباره نظم نوین جهانی می‌گوید: «اگر سیاست‌های حمایت‌گرایانه ملی ملت-کشورها برای تأمین منافع مادی آنها کافی نباشد و آنها دریابند تنها با همکاری بین‌المللی است که می‌توانند از این بحران جان سالم به‌در ببرند، آن زمان تغییری سریع در نظم جهانی رخ خواهد داد. در چنین شرایطی ملت-دولت‌ها می‌توانند با به‌اشتراک‌گذاشتن دانش و یافتن راه‌حل‌های مشترک، مدل حکمرانی جهانی مؤثرتری ابداع کنند».

رویداد

وعده‌ترامپ برای حمایت اقتصادی ازعراق

● بر اساس بیانیه دولت عراق، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، شامگاه دوشنبه با مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر جدید عراق، تلفنی گفت‌وگو کرده است. در این بیانیه آمده است که ترامپ به کاظمی برای پست جدید تبریک گفته و تأکید کرده که آمریکا برای تقویت روابط دوجانبه و «ارائه کمک‌های اقتصادی لازم برای حمایت از اقتصاد عراق» آماده است.

پمپئوحامل پیام تعلیق الحاق کرانه باختری

● به نوشته روزنامه فرامنطقه‌ای الشرق‌الاوسط، منابعی در تل‌آویو اعلام کردند بنیامین نتانیاو، نخست‌وزیر اسرائیل، اهمیت زیادی به سفر مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا می‌دهد، چراکه می‌خواهد بداند موضع آمریکا درباره الحاق کرانه باختری تا چه حدی تغییر کرده است. طبق گزارش‌ها، رئیس‌جمهوری آمریکا از پمپئو خواسته برای نتانیاهو و بنی گانتس، شریک ائتلافی او توضیح دهد که الحاق یک‌جانبه کرانه باختری ضربه هولناکی به «معامله‌قرن» است.

رونمایی از سلاح جدید استراتژیک کیم

● مقام‌های اطلاعاتی کره جنوبی و آمریکا اعلام کردند سلاح جدید استراتژیک کره شمالی که رهبر این کشور اواخر سال گذشته میلادی به آن اشاره کرده بود، به زودی رونمایی می‌شود. این سلاح جدید یک زیردریایی سه‌هزارتنی مجهز به موشک‌های بالستیک است.

اجباری‌شدن ماسک در کاخ سفید

● دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، در کنفرانس مطبوعاتی خود از الزام استفاده از ماسک در کاخ سفید خبر داد. او گفت که زدن ماسک برای همه کارکنان کاخ سفید و مراجعه‌کنندگان به این ساختمان الزامی است. این در حالی است که خود او به هنگام اعلام این خبر، ماسکی بر چهره نداشت.

استعفا ی ۲ مشاور خوان گوایدو

● دو مشاور خوان گوایدو، رهبر مخالفان دولت ونزوئلا استعفا کردند. خوان گوایدو استعفاي خوان زندون، مشاورش در شهر میامی آمریکا را در حالی پذیرفت که این فرد به مذاکره با یک شرکت امنیتی آمریکایی برای سرنگونی دولت نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهوری ونزوئلا اعتراف کرده بود. سرخو وارگا، قانون‌گذار مخالف دولت ونزوئلا، یکی دیگر از مشاوران گوایدو بود که از سمت خود استعفا کرده است.

دعوت از السیسی برای سفر به بغداد

● عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهوری مصر، در گفت‌وگوی تلفنی، انتصاب مصطفی الکاظمی را به سمت نخست‌وزیری عراق تبریک گفته و الکاظمی، از سیسی خواسته است برای رازینی درخصوص همکاری اقتصادی و امنیتی به بغداد سفر کند.

انتصاب سفیر اسرائیل در سازمان ملل

● گلگاد آردان، وزیر امنیت داخلی اسرائیل، پیشنهاد بنیامین نتانیاو، نخست‌وزیر این رژیم برای تعیین او به‌عنوان سفیر اسرائیل در سازمان ملل و سفیر اسرائیل در آمریکا را پذیرفت. با توجه به ماهیت روابط میان اسرائیل و آمریکا، این پست حساسیت بسیاری برای طرف اسرائیلی دارد.

تمدید مقررات منع آمدودشد در ترکیه

● رئیس‌جمهوری ترکیه اعلام کرد محدودیت‌های جدید از شنبه هفته آینده آغاز می‌شود و سه‌شنبه (۱۹ مه می) که تعطیلی رسمی است، پایان می‌یابد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، آنکارا در چهار تعطیلات محدودیت‌هایی در شهرهای اصلی اعمال کرد تا از شیوع بیشتر ویروس کرونا جلوگیری کند.

برکناری وزیر تجارت داخلی سوریه

● رئیس‌جمهور سوریه با صدور حکمی، عاطف النذاف، وزیر تجارت داخلی و حمایت از مصرف‌کننده را از سمتش برکنار کرد. او طی این حکم طلال البرازی، استاندار حمص را به‌عنوان جانشین النذاف و وزیر جدید تجارت داخلی و حمایت از مصرف‌کننده منصوب کرد.

کاهش تدریجی محدودیت‌ها در روسیه

● ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، اعلام کرد که محدودیت‌های اعمال‌شده از امروز به تدریج لغو می‌شوند. او تأکید کرد که هر منطقه باید متناسب با تغییر شرایط محلی، رویکرد خود را تدوین کند.